

РЕШЕНИЕ

№ 42219

гр. София, 16.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 80 състав, в
публично заседание на 30.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Виржиния Петрова

при участието на секретаря Цветелина Заркова, като разгледа дело номер **5280** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 156 – 161 ДОПК, вр. чл. 107 ДОПК, вр. чл. 4, ал.1 и чл. 96 ЗМДТ.

Образувано е по жалба на Б. И. К. срещу Акт за установяване на задължения по декларация (АУЗД) № ДСЦ24-ГР94-1897/8/05.02.2025 г., издаден от орган по приходите в отдел "Общински приходи – С./Т." на Дирекция "Общински приходи" при Столична община /СО/, потвърден с Решение № СФД25-РД28-175/15.04.2025 г., издадено от директора на Дирекция „Общински приходи“ при СО, с който на жалбоподателя са определени задължения за данък върху недвижимите имоти и такса битови отпадъци общо в размер на 420,94 лв.

Жалбоподателят счита АУЗД за незаконосъобразен и необоснован, постановен при нарушение на материалния закон и производствените правила. Намира, че с административния акт на жалбоподателя неправилно са определени данъчната основа, съответно размерът на дължимите от последния задължения за данък върху недвижим имот (ДНИ) и такса битови отпадъци (ТБО) за процесния недвижим имот. Жалбоподателят намира, че в случая публичните задължения е следвало да бъдат определени на база данъчната оценка на недвижимия имот, а не на база отчетната му стойност, доколкото данъчно задължено е физическото лице – ползвател на имота, а не дружеството – собственик на имота. Моли съдът да отмени административният акт. В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. Н., който поддържа жалбата, представя писмени бележки.

Ответникът – директорът на Дирекция „Общински приходи“ при СО, чрез юрисконсулт А. оспорва жалбата и моли да бъде отхвърлена.

Представителят на С. градска прокуратура не се представлява по делото.

Административен съд София - град, като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, установи следното от фактическа страна:

С Наредждане № ДСЦ24-ГР94-1897/4/07.01.2024 г., е образувано административно производство за установяване на публични общинските вземания на задълженото за местни данъци и такси лице Б. И. К., за периода от 01.12.2021 г. до 31.12.2023 г., за 1/3 идеални части от недвижим имот – гараж № 47, находящ се в [населено място], район „Т.“[жк], бл. 9.

С Нотариален акт за учредяване на право на ползване и продажба на недвижим имот № 84, том VI, рег. № 7219, дело № 908 от 22.12.2021 г. Н. К. и съпругата му А. Ц. Б. учредяват възмездно на Б. И. К., Я. Б. К., непълнолетен, действащ със съгласието на баща си Б. И. К. и Е. Б. К., малолетна, представлявана от баща си Б. И. К. вещно право на пожизнено безсрочно ползване върху гараж № 47, находящ се в [населено място], район „Т.“[жк], местността „Мотописта“, ЕЖК „В. 2“, в сградата на блок 9, на полуподземния етаж на сградата, състоящ се от гаражна клетка със застроена площ от 15,83 кв. м. Със същия нотариален акт Н. К. и съпругата му А. Ц. Б. продават описания недвижим имот на „ГИБКО“ ЕООД, представлявано от управителя Т. П. А..

От собственика на описания недвижим имот „ГИБКО“ ЕООД, чрез Б. И. К., е подадена Декларация по чл. 14, ал. 1, ал. 4, ал. 5 и ал. 6 от Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ) за облагане с данък върху недвижимите имоти с вх. № ДСЦ24-ТД26-1066/30.09.2024 г. и е открита данъчна партия 7224F326890, в която декларация дружеството е декларирано отчетна стойност на процесния недвижим имот в размер на 40440,50 лв. В същата декларация лицата Б. И. К., Я. Б. К. и Е. Б. К. са декларирани като ползватели на имота, като от декларацията е видно (както и от нотариалния акт), че Б. И. К. е собственик на 1/3 идеална част от имота.

С административния акт административният орган е изчислил дължимите публичните задължения на Б. И. К., като за данъчна основа за облагане на физическото лице е възприел сума, съответстваща на 1/3 от декларираната отчетна стойност на имота – 40440,50 лв., а именно от 13480,17 лв. Върху тази основа е приложил съответната данъчна ставка в промили за всяка една от проверяваните години. Така върху сумата от 13480,17 лв. на основание чл. 21, ал. 1 ЗМДТ е приложил данъчна ставка в размер на 1,875 промила и е начислил ДНИ в размер общо на 66,30 лв., ведно с дължимата лихва за целия данъчен период. По отношение на ТБО приходният орган, на основание чл. 107, ал. 3 ДОПК, вр. чл. 62 ЗМДТ, е определил задължения за ТБО, като върху данъчна основа от 13480,17 лв. е приложил съответната данъчна ставка за всяка от проверяваните години, определена с решения на СОС, съгласно Наредба на Столичния общински съвет за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община (НОАМТЦУСО): решение N 626 от 17.12.2020 г. (за периода 01.12.2021 г. – 31.12.2021 г.); решение N 809 от 16.12.2021 г. (за периода 01.01.2022 г. – 31.12.2022 г.); решение N 929 от 15.12.2022 г. (за периода 01.01.2023 г. – 31.12.2023 г.). Съобразно с цитираните решения на СОС към данъчната основа от 13480,17 лв. е приложена данъчна ставка в размер на 10 промила за всеки един от периодите, като за процесния данъчен период са определени задължения общо в размер на 420,94 лв., ведно с дължимата лихва. Също така с административния акт, съгласно чл. 21, ал. 1 ЗМДТ, е определена данъчната основа на процесния недвижим имот – в размер на 10583,70 лв., а данъчната оценка за 1/3 идеални части от имота е определена в размер на 3527,90 лв.

Предвид установената фактическа обстановка, от правна страна съдът обосновава следните изводи:

Жалбата е допустима като подадена в предвидения законов срок от лице, което има правен интерес.

Разгледана по същество, жалбата е основателна по следните съображения:

АУЗД е издаден от компетентен орган и в предвидената форма, спазени са административно-производствените правила при издаването му, но е материално незаконосъобразен.

Съгласно чл. 4, ал. 1 ЗМДТ установяването, обезпечаването и събирането на местните данъци се извършват от служители на общинската администрация по реда на ДОПК. В Глава XIV ДОПК са регламентирани два способа за установяване на задължения за данъци и здравноосигурителни вноски: предварително установяване на задължения по декларация по реда на Раздел I, глава IX ДОПК и установяване с ревизионен акт по чл. 108 ДОПК-Раздел II, глава XIV ДОПК.

Съгласно чл. 14, ал. 4, вр. ал. 1 ЗМДТ, за новопостроен или придобит по друг начин имот или ограничено вещно право на ползване в срока по ал. 1 предприятията подават информация за отчетната стойност и други обстоятелства, имащи значение за определянето на данъка.

Данъчно задължени лица за данък върху недвижимите имоти са собствениците на облагаеми с данък недвижими имоти, според чл. 11, ал. 1 ЗМДТ, а при учредено вещно право на ползване данъчно задължен е ползвателят (ал. 3). Чл. 13 постановява, че данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се използват или не. В Наредбата на Столичен общински съвет за определяне на размера на местните данъци, в чл. 8, ал. 3 е повторена разпоредбата на ЗМДТ: „При учредено вещно право на ползване данъчно задължен е ползвателят“.

В Приложение № 2 към ЗМДТ(изм. - ДВ, бр. 98 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г. – приложима редакция за процесния период) са посочени следните норми за определяне на данъчна оценка на недвижимите имоти:

Чл. 2. Недвижимите имоти или части от тях се оценяват, без да се отчита влиянието на ограничения и тежести.

VII. Данъчна оценка на правото на ползване

Чл. 23. (1) Данъчната оценка на вещното право на ползване (ДОПП) се определя в левове по следната формула:

ДОПП = ДО x Кс, където:

ДО е данъчната оценка на имота или на част от него в левове, върху който се учредява правото;

Кс - коефициент, отчитащ срока, за който е учредено правото, с точност до три знака след десетичната запетая.

Кс = (1 - 1,05⁻ⁿ), където "n" е броят години, за които е учредено правото. Коефициентът не може да бъде по-голям от 0,900.

(2) Когато правото на ползване е учредено за неопределен срок, броят години, за които е учредено правото, се изчислява, като от 70 се извади възрастта на ползвателя, а ако те са повече от един - възрастта на най-младия. Когато ползвателят е на повече от 70 години, за брой години се приемат 5.

(3) Когато е учредено право на ползване на предприятие за неопределен срок, коефициентът, отчитащ срока, е 0,900.

(4) В случаите, в които е необходимо да се получи текуща оценка на правото на ползване броят години "n" се определя за оставащия период, считано към датата, за която е необходима оценката.

Чл. 24. Данъчна оценка на правото на собственост при учредено вещно право на ползване се намалява с данъчната оценка на правото на ползване за оставащия период, считано към датата, за която е необходима оценката.

Съгласно чл. 62 ЗМДТ (в приложимата редакция към ДВ, бр.14 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) таксата за битови отпадъци се заплаща за услугите по събиране и транспортиране на битови отпадъци до съоръжения и инсталации за тяхното третиране; третиране на битовите отпадъци в съоръжения и инсталации; поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в населените места и селищните образувания в общината. Съгласно чл. 64 ЗМДТ таксата се

заплаща от лицата по чл. 11, следователно, при учредено право на ползване такса се заплаща от ползвателя на имота, ако ползва услугите, изброени по-горе. Според относимата за процесните м. 12.2021 г., 2022 г. и 2023 г. редакция на чл. 67, ал. 1 ЗМДТ (изм. - ДВ, бр. 14 от 2021 г., в сила от 17.02.2021 г.), размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице се определя за календарна година при спазване на принципа за понасяне на разходите от причинителя или притежателя на отпадъците. Според ал. 2 на същата разпоредба, размерът на таксата за битови отпадъци за всяко задължено лице е сумата от размера на таксата за всяка услуга по чл. 62, която се определя, като разходите за сметка на таксата за битови отпадъци за текущата година от план-сметката, формирани по реда на чл. 66, ал. 13 за всяка услуга по чл. 62, се разпределят, като се приложи съответният начин за изчисление в зависимост от приетите от общинския съвет основи за услугите по чл. 62. Съгласно ал. 3 от цитираната разпоредба, размерът на таксата за единица основа се определя в левове за всяка календарна година и се приема с решението на общинския съвет по чл. 66, ал. 3, т. 2 за одобряване на план-сметката. В чл. 23 от Наредба на Столичен общински съвет за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, за определяне на такса за битови отпадъци за нежилищни имоти на предприятията, попадащи в границите на организираното сметосъбиране и сметоизвозване по реда на чл. 22, т. 1, предприятията подават в срок от 1 октомври до 30 ноември на предходната година до кмета на Столична община чрез дирекция "Икономика и търговска дейност" декларация по образец (Декларация № 1) в два екземпляра за вида и броя на съдовете за съхраняване на битови отпадъци, които ще се използват през годината. Столичният общински съвет определя размера на таксата за битови отпадъци на един съд за една година за всеки район на Столична община при определена честота на сметоизвозване в левове, в зависимост от вида и обема на съда, като цена на услугите по сметосъбиране и сметоизвозване, и обезвреждане в депа или други съоръжения на битовите отпадъци. Освен таксата по ал. 3 предприятията заплащат и такса за услугата по поддържане на чистотата на териториите за обществено ползване в размер, пропорционален в промили на отчетната стойност на имотите. В общия случай такса за битови отпадъци на нежилищни имоти на предприятията се определя пропорционално в промили на база отчетната стойност на имотите като разпределението на размера на промила е, както следва: за сметосъбиране и сметоизвозване; за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения; за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. Чл. 27 от Наредбата на Столичен общински съвет за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги предвижда, че таксата за битови отпадъци за имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия се определя пропорционално в промили на база данъчната оценка на имотите, като разпределението на размера на промила по видове услуги е както следва: за сметосъбиране и сметоизвозване; за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения; за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване. Не се събира такса за услугата по сметосъбиране и сметоизвозване за имоти на граждани и предприятия, които няма да се ползват през цялата година и лицата по чл. 18, ал. 4, ал. 6 и ал. 7, които са подали декларация по образец (Декларация № 2) за това обстоятелство в отделите "Местни данъци и такси" на дирекция "Приходи и администриране на местни данъци и такси" по местонахождение на имота. Съгласно чл. 28 от НОАМТЦУСО (Доп. - Решение № 26 по Протокол № 56 от 28.01.2010 г.), когато се установи, че декларираните по този раздел обстоятелства не отговарят на действителните, таксата се определя съобразно последните, отразени в констативен протокол, съставен от упълномощени от кмета на Столична община лица.

Предвид посочената правна регламентация, се налага изводът, че в настоящият случай следва да се разграничи задължението на собственика на процесния недвижими имот - „ГИБКО“ ЕООД да заплаща ДНИ и ТБО от една страна и от друга - това на физическото лице Б. И. К., на което е учредено вещно право на ползване върху имота, собственост на „ГИБКО“ ЕООД. Административният орган не е направил това разграничение, независимо, че от „ГИБКО“ ЕООД е подадена декларация по чл. 14 от ЗМДТ, в която жалбоподателят Б. К. е деклариран като ползвател на 1/3 идеални части от процесния имот (гараж). Поради това, неправилно е бил приложен материалния закон, предвид факта, че данъчната основа за облагане с ДНИ и ТБО е била определена като за юридическото лице – собственик на имота (неговата отчетна стойност), а не за физическо лице, в полза на което е било учредено вещно право на ползване върху имота.

Относно ДНИ:

Тъй като данъкът се заплаща независимо дали недвижимите имоти се използват или не (чл. 13 ЗМДТ), то собственикът дължи данък за притежавания от него имот, независимо, че е учредил право на ползване на друго лице. Отделно от него данък заплаща и ползвателят, въпреки че партидата е една за съответния недвижим имот. В Приложение № 2 към ЗМДТ изрично е уредено как се изчислява данъчната оценка на правото на ползване, ако е учредено такова, като чл. 24 постановява, че в този случай данъчната оценка на правото на собственост се намалява с данъчната оценка на правото на ползване за оставащия период, считано към датата, за която е необходима оценката. Следователно данъкът, дължим от Б. И. К. е следвало да бъде изчислен при данъчна основа – данъчната оценка на притежаваното от него право на ползване върху недвижимия имот.

Относно ТБО:

Ползвателят е задължен за такса (по арг. от чл. 64 ЗМДТ, вр. чл. 11 ЗМДТ), като в случая той е физическо лице и следва да се спазват, доколкото са относими към конкретната фактическа обстановка, разпоредбите, предвидени за заплащане на такса битови отпадъци от физически лица за жилищни имоти. Обратно на данъка НИ, плащането на такса битови отпадъци зависи от ползването на имота и съответно от ползването на услугите, предоставяни във връзка с битовите отпадъци и чистотата от СО. Ето защо, не се съдържа изрична и като изключение от общата регламентация в ЗМДТ и в Наредбата на начина, по който следва се изчислява таксата относно лица, с учредено вещно право на ползване върху имота – дали задълженото лице притежава неограничено право на собственост или само ограничено право на ползване върху имота е без значение за вида и количеството на ползваните от него услуги от СО във връзка с отпадъците и поддържането на чистотата. В случая с Б. К., при издаването на АУЗД, тъй като задължението за такса се установява само и единствено въз основа на декларираното по партидата, е било от значение, че той не е подавал декларация по чл. 27, ал. 2 от Наредбата, т.е. че няма да ползва имота през цялата година.

С Решения на Столичен общински съвет е определен размерът на такса за битови отпадъци за процесните данъчни години по Наредбата за определяне и администриране на местни такси и цени на услуги, предоставяни от Столична община, приета с Решение No 894 по Протокол No 93 от 23.11.2006 г. Съгласно чл. 27, ал. 1 от НОАМТЦУПСО таксата за битови отпадъци за имоти на граждани и жилищни имоти на предприятия се определя пропорционално в промили на база данъчната оценка на имотите, като разпределянето на размера на промила по видове услуги е, както следва: за сметосъбиране и сметоизвозване; за обезвреждане на битови отпадъци в депа или други съоръжения; за поддържане чистотата на териториите за обществено ползване.

С оглед на изложеното, административният орган неправилно е изчислил задълженията за ДНИ и ТБО, дължими от жалбоподателя, на база отчетната стойност на недвижимия имот, върху който

жалбоподателят има учредено вещно право на ползване. Следователно, Акт за установяване на задължения по декларация № ДСЦ24-ГР94-1897/8/05.02.2025 г., издаден от орган по приходите в отдел "Общински приходи – С./Т." на Дирекция "Общински приходи" при Столична община е незаконосъобразен и следва да бъде отменен. На основание чл. 160, ал. 3 ДОПК преписката следва да бъде върната на компетентния орган по приходите за определяне на данъчна основа, съответно задължения за ДНИ и ТБО при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на делото, основателна се явява претенцията на жалбоподателя за присъждане на направените разноски по списък, съдът ги определя в размер на 410.00 лева.

Воден от горното и на основание чл. 160, ал. 3 ДОПК, Административен съд София - град , III-то Административно отделение, 80-ти състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на Б. И. К. Акт за установяване на задължения по декларация № ДСЦ24-ГР94-1897/8/05.02.2025 г., издаден от орган по приходите в отдел "Общински приходи – С./Т." на Дирекция "Общински приходи" при Столична община, потвърден с Решение № СФД25-РД28-175/15.04.2025 г., издадено от директора на Дирекция „Общински приходи“ при СО, с който на жалбоподателя са определени задължения за данък върху недвижимите имоти и такса битови отпадъци общо в размер на 420,94 лв.

ВРЪЩА преписката на административния орган за определяне размер на публичните задължения за данък върху недвижимите имоти и такса битови отпадъци на жалбоподателя при съобразяване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. - град да заплати разноски в размер на 410.00лв. на адв.Н..

Решението не подлежи на обжалване на основание чл. 160, ал. 7, изр. 2 от Данъчно – осигурителния процесуален кодекс.